

Nedgang i jordbruksinntekten til bønder i Trøndelag i 2023

Jordbruksinntekten til gårdbrukerne i Trøndelag gikk i 2023 ned med 31 prosent i forhold til inntekta i 2022. Årsaken var økte kostnader. Jordbruksinntekten målt som vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk ble i 2023 på 334 000 kroner. Dette var en reduksjon på 149 000 kroner fra 2022. Jordbruksinntektene for hele landet ble redusert med 26 prosent fra 2022 til 2023.

Tallene er basert på resultatene fra de årlige driftsgranskingene utført av NIBIO. Driftsgranskingene er en regnskapsundersøkelse som i 2023 omfattet 938 gårdsbruk over hele landet, herav 152 i Trøndelag.

Melkeproduksjon med nedgang i resultat

Melkeproduksjon er den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk. I 2023 ble det en nedgang i jordbruksinntekt på 31 prosent, ned fra 459 200 til 314 600 kroner. Melkeprisen ble den samme i 2023 som i 2022, 6,32 kroner.

Variable kostnader økte med 11 prosent i 2023 sammenlignet med 2022, tilsvarende 130 000 kroner. Handelsgjødsel økte med 27 prosent og kraftfôrkostnaden økte med 56 prosent. Faste kostnader økte med 95 400 kroner, dette er 9 prosent økning i forhold til 2022. Kostnadene til vedlikehold av traktor, maskiner og driftsbygninger økte med henholdsvis 12 og 15 prosent. Strøm gikk opp med 24 prosent fra 2022.

Besetningsstørrelsen i 2023 var 37,9 årskyr i gjennomsnitt.

Sauehold – nedgang i jordbruksinntekt

Det var 29 prosent nedgang fra 2022 til 2023 i jordbruksinntekten i saueholdet i Trøndelag, fra 338 200 kroner til 240 000 kroner. Omsatt sau- og lammekjøtt er redusert med 613 kg, og antall vinterfôra sau gikk ned fra 211 til 207 stk. Både de variable og de faste kostnadene økte i 2023, med henholdsvis 54 000 kroner og 44 000 kroner. Handelsgjødsel har økt med 43 prosent og 29 000 kroner for sauebruka i Trøndelag. For faste kostnader var det kostnader til elektrisk kraft, vedlikehold driftsbygning, vedlikehold traktor, maskin og redskap og diesel som økte mest. På landsbasis gikk jordbruksinntekten ned med 12 prosent for sauebøndene til 231 600 kroner.

Korn/svin med stor økning i variable kostnader

Bruk med korn/svin i kombinasjon fikk en nedgang i jordbruksinntekt på 25 prosent i 2023 i forhold til 2022. Dette til tross for økte priser og en økning i produksjonsinntekter på 180 900 kroner. Driftsformen fikk en jordbruksinntekt på 655 900 kroner. De variable kostnadene økte med 395 600 kroner, og de faste kostnadene med 90 400 kroner. Handelsgjødsel og såkorn har økt i kornproduksjon, mens kraftfôr, andre forbruksartikler og diverse til husdyrhold har økt i griseproduksjon. For faste kostnader har leid hjelp økt mest.

Korn – økte avlinger, men negativ jordbruksinntekt

I 2023 ble jordbruksinntekten i ensidig kornproduksjon negativ, -105 400 kroner. Felles for kornbrukene er at de ofte har langt under ett årsverk per bruk, og dermed blir det ekstra store utslag når resultatet regnes om til jordbruksinntekt per årsverk. Antall timer er på samme nivå som i 2022, og kom på 687 timer i 2023. Kostnad til handelsgjødsel økte mest i 2023, en økning på 58 prosent og 64 600 kroner til 176 400 kroner.

Storfekjøttproduksjon med stor økning i kostnader

Jordbruksinntekten i storfekjøttproduksjon i Trøndelag ble redusert med 44 prosent i 2023 til 188 700 kroner. Nedgangen på 148 200 kroner kommer fra økte variable og faste kostnader. Prisen på slakt er på samme nivå som i 2022, men mengde ku-slakt er redusert med 9 prosent, mens annet storfekjøtt har økt.

De variable kostnadene økte med 17 prosent, her økte handelsgjødsel med 24 prosent. De faste kostnadene økte med 14 prosent, der vedlikehold traktor, maskin og redskaper økte mest.

Arbeidsinnsatsen i jordbruket

I gjennomsnitt for alle deltagerbrukene fra Trøndelag var arbeidsinnsatsen i 2023 på 2 864 timer, som tilsvarer i underkant av 1,6 årsverk. Gjennomsnitt for landet var 3 024 timer.

Egenkapital ligger på samme nivå som i 2022.

Egenkapitalprosent ble 50 prosent i 2023, det samme som i 2022. Det er en økning i kortsiktig gjeld med 4 prosent, mens langsiktig gjeld er redusert med 1 prosent. Gjelda ble i gjennomsnitt på 4,92 millioner kroner. Samlet nettoinvestering var på 171 300 kroner og det var gruppene driftsbygninger og traktor som hadde størst nettoinvestering.

Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget i Trøndelag

Jordbruksfradraget blir fastsatt i jordbruksoppgjøret, og for 2023 var maksimalt fradrag kr 195 000. Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget er beregnet til 38 200 kroner per årsverk i 2023. Dette kommer i tillegg til jordbruksinntekten, og inngår ikke i noen av resultatmålene ovenfor.

Kontaktpersoner ved NIBIO

Jostein Vasseljen

Seniorrådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 941 35 739

E-post: jostein.vasseljen@nibio.no

Siri Johanne Langmo

Rådgiver, divisjon Kart og statistikk

Telefon: 947 82 678

E-post: siri.langmo@nibio.no

Ordforklaringer

Jordbruksinntekt blir målt som lønn til alt arbeid og rente på egenkapital per årsverk.

Produksjonsinntekter er inntekter fra planteproduksjon og /eller husdyrproduksjon.

Jordbruksfradraget er skattelette i form av et ekstra fradrag i alminnelig inntekt.

Alle verdier er oppgitt i nominelle verdier

Jordbruksinntekt per årsverk à 1845 timer for Trøndelag og landet i perioden 2014 – 2023

Utvikling i jordbruksinntekt

